

KOMENTÁŘ

6. dubna 2020

Důchody a příjemci důchodů v Jihočeském kraji v roce 2019

V Jihočeském kraji pobíralo v prosinci 2019 některý z důchodů více než 180 tisíc osob, z toho necelých 150 tisíc osob pobíralo starobní důchod ať už samostatně, nebo v kombinaci s pozůstalostním důchodem. Průměrná výše starobního důchodu sólo činila v kraji 13 380 Kč, přičemž muži pobírali 14 553 Kč, zatímco ženám bylo vypláceno průměrně pouze 12 290 Kč.

V Jihočeském kraji v prosinci 2019 splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů celkem 180 245 osob, mezi nimiž převažovaly ženy (58,7 %). Počet důchodců v kraji meziročně vzrostl o 674 osob, přičemž z 98 % šel tento přírůstek na vrub mužů. Příjemkyň důchodů přibýlo meziročně pouze 13.

Za posledních deset let přibýlo v kraji celkem 4,8 % příjemců důchodů, největší nárůst byl zaznamenán u příjemců invalidních důchodů pro invaliditu 2. stupně (+21,5 %), naopak největší pokles byl uveden u příjemkyň vdovských důchodů sólo (-45,3 %).

Tab. 1 Příjemci důchodů a průměrná měsíční výše důchodů podle druhu v kraji (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

	2010	2012	2014	2016	2018	2019
	Příjemci důchodů					
Příjemci důchodů celkem	172 023	175 809	175 935	178 328	179 571	180 245
v tom starobní důchod plný ¹⁾	97 806	103 448	105 064	108 891	111 555	112 897
starobní důchod poměrný ¹⁾	234	215	191	165	161	165
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	14 456	12 532	11 286	10 389	9 599	9 254
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	3 594	4 204	4 406	4 427	4 348	4 367
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	11 696	11 396	11 433	11 642	11 676	11 654
vdovský sólo	2 059	1 796	1 628	1 374	1 199	1 127
vdovský kombinovaný	33 448	33 331	33 022	32 704	32 386	32 164
vdovecký sólo	466	400	383	369	369	328
vdovecký kombinovaný	5 457	5 641	5 768	5 831	5 847	5 881
sirotčí	2 807	2 846	2 754	2 536	2 431	2 408
	Průměrná měsíční výše důchodu (v Kč)					
Průměrný důchod celkem	9 767	10 357	10 610	10 957	11 850	12 896
v tom starobní důchod plný ¹⁾	10 024	10 680	10 985	11 375	12 325	13 380
starobní důchod poměrný ¹⁾	4 426	4 429	4 293	4 228	4 395	5 080
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	9 687	10 160	10 240	10 394	11 076	11 899
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	6 768	6 734	6 656	6 718	7 178	7 909
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	6 096	6 018	5 926	5 894	6 232	6 870
vdovský sólo	6 567	6 921	7 051	7 275	7 834	8 642
vdovský kombinovaný	10 942	11 616	11 890	12 248	13 189	14 402
vdovecký sólo	5 678	6 083	6 453	6 651	7 265	7 957
vdovecký kombinovaný	12 145	12 937	13 325	13 784	14 921	16 259
sirotčí	5 218	5 569	5 735	5 917	6 382	7 064

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

KOMENTÁŘ

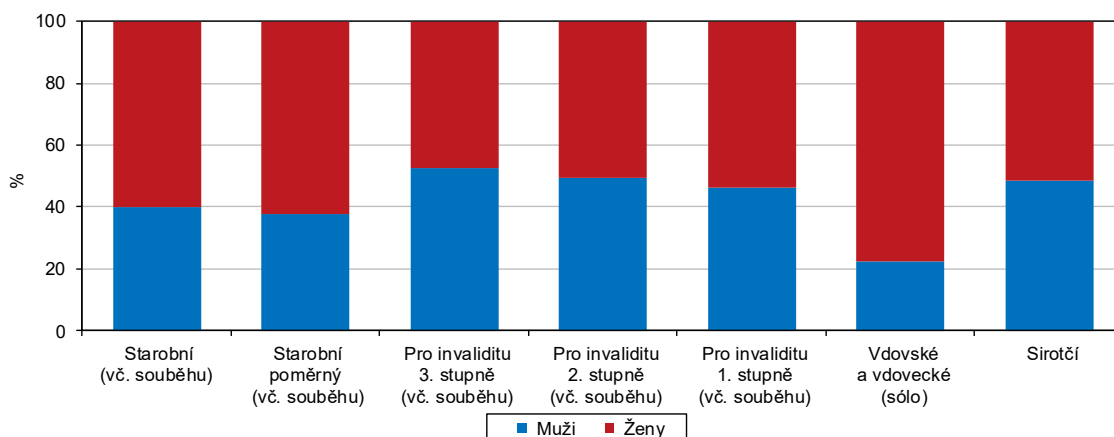
V porovnání s rokem 2010 počet mužů pobírajících některý z důchodů vzrostl o téměř 7 tisíc (+10,2 %), počet žen se zvýšil o 1,3 tisíce (+1,2 %).

Průměrný celkový důchod v Jihočeském kraji v roce 2019 dosáhl částky 12 896 Kč a byl nižší o 100 Kč než průměrný celkový důchod v ČR. V mezikrajském srovnání byl pátý nejvyšší. Od roku 2010 stoupl průměrný celkový důchod v kraji o 32,0 %, meziroční nárůst činil 8,8 %.

Většina z příjemců důchodů (83,4 %) pobírala **starobní důchod**, ať už sólo nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem. Téměř ve všech kategoriích důchodů převažovaly ženy, výjimku tvořily pouze invalidní důchody pro invaliditu 3. stupně, kdy mírně převažovali muži (52,8 %). Výrazná převaha žen (77,5 %) byla zjištěna u pozůstalostních důchodů vyplácených samostatně, kdy na 1 vdovce připadaly 3 vdovy.

Graf 1 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v kraji v prosinci 2019

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Starobní důchod plný sólo (tj. bez souběhu s pozůstalostním důchodem) dosáhl v prosinci 2019 v kraji 13 380 Kč, což bylo o 107 Kč méně než republikový průměr. Kraj v rámci Česka obsadil pátou nejvyšší příčku. Na čele pomyslného žebříčku se umístila Praha, kde byl v roce 2019 vyplácen průměrný starobní důchod sólo o 1 004 Kč vyšší než na jihu Čech.

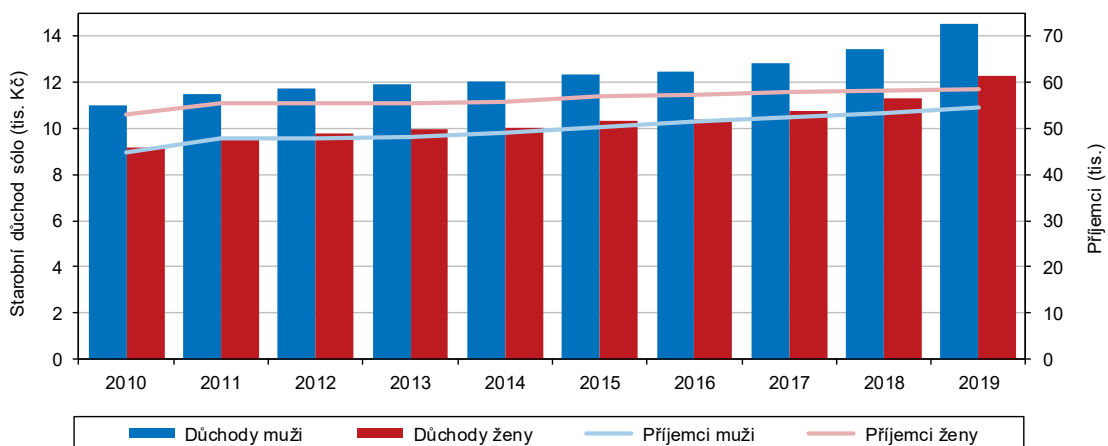
Jihočeské ženy se starobním důchodem bez souběhu pobíraly průměrně o 1 090 Kč méně, než činil průměrný důchod v kraji. Naopak důchodcům mužům bylo v průměru vypláceno o 1 173 Kč více než krajský průměr. Rozdíl mezi průměrným starobním důchodem sólo u mužů a žen tedy činil 2 263 Kč. Za posledních deset let vzrostly starobní důchody sólo u obou pohlaví o třetinu.

Zatímco počet jihočeských důchodců-mužů, kteří pobírali starobní důchod bez souběhu, se mezi rokem 2010 a 2019 zvýšil o 21,4 %, počet důchodkyň stoupl pouze o 10,4 %. V roce 2010 počet žen pobírajících starobní důchod sólo o více než 8 tisíc převyšoval počet mužů, v roce 2019 tento rozdíl činil pouze 4 tisíce. Za posledních deset let se tedy rozdíl mezi počtem důchodců a důchodkyň snížil na polovinu.

KOMENTÁŘ

Graf 2 Příjemci a průměrná výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v kraji (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Nejvíce příjemců všech důchodů žilo na Českobudějovicku, nejméně jich bylo zaznamenáno na Prachaticku. Podíl příjemců všech starobních důchodů bez souběhu činil v kraji 62,7 %, přičemž nejvyšší byl na Písecku (64,5 %) a nejnižší na Prachaticku (58,6 %).

Tab. 2 Příjemci důchodů a průměrná měsíční výše důchodů podle okresů v prosinci 2019

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Kraj, okresy	Důchody celkem	Druh důchodu								sirotčí	
		starobní sólo		invalidní sólo			vdovský		vdovecký		
		plný	poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombino- vaný	sólo		kombino- vaný
Příjemci důchodů											
Jihočeský kraj	180 245	112 897	165	9 254	4 367	11 654	1 127	32 164	328	5 881	2 408
České Budějovice	51 933	32 283	49	2 470	1 276	4 007	348	8 944	111	1 697	748
Český Krumlov	15 616	9 896	10	984	347	870	77	2 625	24	573	210
Jindřichův Hradec	27 011	17 356	32	1 362	675	1 364	156	4 869	45	832	320
Písek	20 799	13 396	20	931	334	1 033	138	3 951	28	684	284
Prachatice	14 829	8 680	12	922	533	1 298	91	2 570	27	459	237
Strakonice	21 179	12 733	17	1 295	674	1 575	119	3 771	44	696	255
Tábor	28 878	18 553	25	1 290	528	1 507	198	5 434	49	940	354
Průměrná měsíční výše důchodů (v Kč)											
Jihočeský kraj	12 896	13 380	5 080	11 899	7 909	6 870	8 642	14 402	7 957	16 259	7 064
České Budějovice	13 095	13 738	5 192	11 918	7 887	6 906	8 744	14 706	7 895	16 673	7 202
Český Krumlov	12 731	13 090	5 481	12 136	7 792	6 822	7 956	14 199	8 111	15 989	6 638
Jindřichův Hradec	12 696	13 026	5 385	11 844	7 937	6 786	8 692	14 120	7 911	15 850	7 087
Písek	12 937	13 249	4 591	11 659	7 803	6 853	8 747	14 299	7 760	16 114	7 103
Prachatice	12 481	13 206	5 038	11 817	7 935	6 789	8 286	14 234	8 095	15 970	6 627
Strakonice	12 775	13 358	4 695	11 998	7 974	6 818	8 627	14 395	7 982	16 211	7 039
Tábor	13 085	13 436	4 987	11 873	7 962	7 013	8 787	14 413	8 075	16 319	7 285

V souvislosti se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce se v posledních letech zvyšuje počet lidí, kteří se rozhodnou odejít do **předčasného důchodu**.

KOMENTÁŘ

V prosinci 2019 pobíralo v Jihočeském kraji **předčasný starobní důchod** (ať už samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem) 28,7 % starobních důchodců. Proti roku 2010 vzrostl počet osob, které do důchodu odešly předčasně, o téměř 65 %.

Trend u obou pohlaví byl podobný, výrazněji však přibývalo mužů, kteří odešli do předčasného důchodu. Jejich počet stoupl od roku 2010 o téměř 75 %. Počet žen, které v roce 2019 využily možnosti předčasného odchodu do důchodu, byl oproti roku 2010 vyšší o téměř 58 %. Podíl žen v předčasném důchodu v roce 2019 činil 26,8 %.

Tab. 3 **Příjemci předčasných starobních důchodů v kraji podle pohlaví** (v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

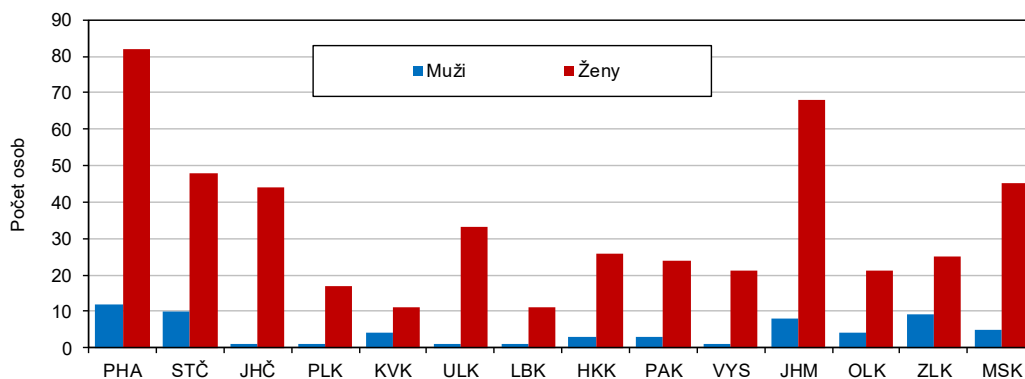
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Muži									
Příjemci starobních důchodů¹⁾	50 190	53 247	53 571	53 975	54 845	55 978	57 273	58 369	59 320	60 339
z toho předčasných starobních důchodů	10 853	13 482	14 241	14 781	15 543	16 296	16 978	17 679	18 247	18 920
v %	21,7	25,4	26,6	27,4	28,4	29,1	29,7	30,3	30,8	31,4
	Ženy									
Příjemci starobních důchodů¹⁾	85 770	88 472	88 279	88 048	88 523	89 291	89 745	89 939	90 154	90 310
z toho předčasných starobních důchodů	15 352	17 921	18 743	19 501	20 424	21 284	22 155	22 934	23 584	24 246
v %	18,0	20,3	21,3	22,2	23,2	23,9	24,8	25,6	26,2	26,8

¹⁾ plných nebo poměrných, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

Nejvyšší podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod byl v prosinci 2019 evidován v okrese Jindřichův Hradec, kde možnosti dřívějšího odchodu do důchodu využilo 35,2 % starobních důchodců. Nejméně této možnosti využívali důchodci na Prachaticku, kde dříve odcházelo do penze pouze 21,0 % starobních důchodců.

Česká správa sociálního zabezpečení na svých stránkách zveřejňuje také **počty důchodců ve věku 100 a více let**. V prosinci 2019 jich bylo v Česku evidováno celkem 539, mezi nimiž výrazně převažovaly ženy, nejstarší příjemce důchodu žil na jihu Moravy. V Jihočeském kraji koncem roku 2019 pobíralo některý z důchodů 45 osob starších 100 let.

Graf 3 **Příjemci starobního důchodu ve věku 100 a více let podle krajů v prosinci 2019**

Kontakt:

Ing. Irena Votrubová, KS ČSÚ v Č. Budějovicích, E: irena.votrubova@czso.cz, T: 386 718 450